

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év december hó 14. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A zaklatás vétsége és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kecskeméti Városi Bíróság 7.B.1694/2008/22. számú, és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Bf.171/2009/6. számú ítéletét megváltoztatja;
a terheltet a zaklatás vétsége (Btk.176/A.§ (2) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti.

A terhére fennmaradó testi sértés büntettének kísérlete (Btk.170.§ (1)-(2) bekezdés) miatt 400 (négy száz) napi tétel, napi tételenként 500 (öt száz) forint pénzbüntetésre ítéli. Az így kiszabott összesen 200.000 (kétszáz ezer) forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén napi tételenként kell 1-1 napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

A terhelt által 2008. október 3. napjától - 2009. március 18. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a pénzbüntetésbe beszámítja, ekként a pénzbüntetésből 167 (százhatvanhét) napot leróvottnak tekint.

Mellőzi a közügyektől eltiltás mellékbüntetését, a Dabasi Városi Bíróság 1.Bk.TM.188/2007/2. számú végzésével kiszabott 3 (három) évi próbaidőre felfüggesztett 10 (tíz) hónapi börtönbüntetés végrehajtásának elrendelését, valamint a halmazati büntetésre utalást.

A megtámadott határozatot egyebekben hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 8.300 (nyolcezer-három száz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos

tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Kecskeméti Városi Bíróság a 2009. március 18-án meghozott - és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Bf.171/2009/6. számú ítélete folytán 2010. április 15-én jogerőre emelkedett - 7.B.1694/2008/22. számú ítéletével a terheltet a Btk. 176/A. §-ának (2) bekezdésébe ütköző zaklatás vétsége és a Btk. 170.§-ának (2) bekezdése szerinti testi sértés bűntettének kísérlete miatt halmazati büntetésül 1 év 4 hó börtönbüntetésre, valamint 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte. Egyidejűleg elrendelte a Dabasi Városi Bíróság 1.Bk.TM.188/2007/2. számú végzésével kiszabott 10 hó - eredetileg 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetés végrehajtását is. A szabadságvesztésbe a terhelt által 2008. október 3-tól 2009. március 18-ig eltelt időt beszámította.

A tényállás a következőket tartalmazza:

A megelőzően - a 2007. december 12-én jogerőre emelkedett ítélettel - 4 rendbeli közokirat-hamisítás büntette miatt 10 hó, 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélt terhelt 2008. szeptember 25-én ittas állapotban szóváltásba keveredett az ugyancsak ittas élettársával, a jelen ügy sértettjével. A vita oka az volt, hogy a terhelt italra kért pénzt, ám ennek teljesítését a sértett megtagadta. A terhelt kiabált, szidalmazta, s azzal fenyegette a sértettet, hogy megöli, megfojtja, sőt egy alkalommal pofon is ütötte őt. A sértett - tartva a bántalmazástól - kihívta a rendőröket, akik csitították a terheltet, majd eltávoztak a helyszínről. A terhelt azonban folytatta a fenyegetőzést, ezért a sértett ismét rendőri segítséget kért. Az újból kiérkező rendőrök a terheltet intézkedés alá vonták. A pofonütés következtében a sértett nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. Emiatt és a zaklatás vétsége miatt a sértett magánindítványt terjesztett elő.

A testi sértés tekintetében az ügyész elállt a vád képviselésétől, így a cselekményt a bíróság elkülönítette, ezt követően pedig megszüntető rendelkezést hozott.

2008. október 3-án kora délután az ekkor is ittas terhelt - szóváltást követően - egy akácfa karóval a testén, a nyakán, mellkasán, alkarján, bal kezén és jobb combján több alkalommal megütötte a sértettet. Ennek következtében a sértett a megtámadott testfelületeken, nyolc napon belül gyógyuló horzsolt, zúzott, hámfosztásos sérüléseket szenvedett.

Az ütések nyomán a sértettet nyolc napon túli gyógytartamú töréses sérülések is érhatték volna, amelyek elmaradása nem a terhelten múlt.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, sérelmezve bűnösségének a zaklatás vétségében és a súlyos testi sértés büntettének kísérletében történt megállapítását. Álláspontja szerint ugyanis e cselekmények elkövetése nincs tisztázva.

A Legfőbb Ügyészség a BF. 2032/2010. számú nyilatkozatában a zaklatás vétségével kapcsolatosan - az irányadó tényállást tekintve - a bűnösség megállapítását törvénysértőnek látta. Álláspontja szerint ugyanis nem valósult meg a rendszeres és tartós háborgatás, minthogy az elkövetés személyes indítékból fakadt, s hiányzik a célzat, a megfélemlítés is.

Mindezekre figyelemmel a terheltnek a zaklatás vétsége alóli felmentését, a fennmaradó súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt pedig pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

A nyilvános ülésen a védő elsődlegesen a terhelt felmentését kérte, az ügyész pedig az írásbeli nyilatkozatában foglaltakkal egyező tartalommal szólalt fel.

A felülvizsgálati indítvány részben, az alábbiak szerint alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre kizárólag a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében felsorolt anyagi és eljárásjogi okokból kerülhet sor azzal a Be. 423.§-ának (1) bekezdésében foglalt megszorítással, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bíróság jogerős ügydöntő határozatában rögzített tényállás az irányadó, az - megalapozatlanságra, a bizonyítékok értékelésének téves voltára hivatkozva - nem támadható. Ebből következően a tényállás tisztázatlansága mellett felsorakoztatott érvek nem képezhetik felülvizsgálat tárgyát.

Az irányadó tényállást alapul véve pedig nem tévedtek az eljáró bíróságok, amikor a terhelt bűnösségét a súlyos testi sértés büntettének kísérletében megállapították. A terhelt ugyanis felismerte, hogy az akácfa karóval a fejre, nyakra, mellkasra, alkarra mért közepes erejű ütések nyomán a sértett töréses, nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedhet, ám ebbe - a szerencsés véletlennek köszönhetően végül is elmaradt - következménybe belenyugodva cselekedett.

A Be. 176/A.§-ának (2) bekezdésében írt zaklatás vétségének felrovására viszont a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor. Az idézett törvényhely első bekezdésének az elkövetés

időpontjában hatályos szövege - szubszidiárius bűncselekményként - a megfélemlítési vagy a magánéletbe, illetve életvitelbe történő beavatkozási célzattal véghezvitt rendszeres vagy tartós nyugtalanítást, háborgatást megvalósító magatartásokat rendeli büntetni. Ebben az esetben tehát visszatérő, ismétlődő behatásokról van szó, amelyek önmagukban nem, vagy nem feltétlenül lennének félelemkeltők, azzá a rendszerességtől, folyamatosságtól válnak.

A zaklatásnak a Btk. 176/A.§-ának (2) bekezdésében írt fordulata viszont nem szubszidiárius bűncselekmény, és ismétlődést sem kíván meg. Egyetlen súlyos - erőszakos, vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény - elkövetésével történő fenyegetéssel is megvalósítható akkor, ha az elkövetőt félelemkeltési célzat vezeti. A zaklatás lényege ilyenkor abból fakad, hogy a kilátásba helyezett súlyos következménnyel való fenyegetettség nyugtalanságot kiváltó lelki teherként nehezedik a sértettre.

Más azonban a helyzet, ha a fenyegetések egy nézeteltérés nyomán kialakult düh indulatban, a testbántalmazási szándék verbális kifejezésre juttatásaként hangzanak el, s az elkövető bántalmazza is a sértettet. Ekkor a célzat nem a rémületben tartás, a félelemkeltés, hanem az indulat levezetése, következésképpen - a cselekménysort természetes egységként kezelve - csak a megvalósult élet vagy testi épség elleni bűncselekmény állapítható meg.

Ehhez képest tehát a tényállás I. pontjában részletezett cselekménnyel a terhelt a zaklatás vétségének törvényi tényállását nem merítette ki. Tevőlegessége a könnyű testi sértés vétségének megállapítására lett volna alkalmas, a bíróság azonban - mivel az ügyész elállt a vád képviselétől - a cselekménysort kettébontotta, s az elkülönített könnyű testi sértés tekintetében az eljárást megszüntette, mert a magánvádló vádat ejtett.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság - helyt adva a felülvizsgálati indítványnak - a Be. 427. §-ának (1) bekezdése alapján a megtámadott határozatokat akként változtatta meg, hogy a terheltet a Btk. 176/A.§-ának (2) bekezdése szerinti zaklatás vétségének vádja alól a Be. 6.§-a (3) bekezdésének a/ pontja alapján, a Be. 331.§-ának (1) bekezdése értelmében felmentette.

Mínt hogy e változtatás folytán a halmazati büntetés kiszabásának indoka megszűnt, a terhelt terhére fennmaradó súlyos testi sértés büntette kísérletének tárgyi súlyát figyelembe véve a Legfelsőbb Bíróság úgy látta, hogy szabadságvesztés alkalmazására - a terhelt kifogásolható előélete ellenére - nincs szükség. Ekként az elkövetéskor irányadó anyagi jogi szabályokból kiindulva a Btk. 87.§-a (2) bekezdése e/ pontjának alkalmazásával, a Btk. 51. §-ának (2) bekezdése alapján a terheltet 400 napi tétel, napi tételenként

500 forint pénzbüntetésre ítélte, amelybe az előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 99.§-ának (1) bekezdése értelmében beszámította.

Egyidejűleg mellőzte a terhelt korábbi - eredetileg felfüggesztett - szabadságvesztése végrehajtásának elrendelését, tekintve, hogy annak előfeltételei már nem állnak fenn.

Az alapügyben hozott jogerős határozat egyéb rendelkezéseit a Be. 426.§-a értelmében hatályában fenntartotta.

A Be. 429.§-a (1) bekezdésének zárófordulata alapján pedig megállapította a felülvizsgálati eljárásban az államot terhelő bünygyi költséget.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete elleni fellebbezést és felülvizsgálatot a Be.3.§-ának (4) bekezdése és 416.§-a (4) bekezdésének b/ pontja, míg a felülvizsgálati indítvány megismétlését a Be. 418.§-ának (3) bekezdése és 421.§-ának (2)-(3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2010. december 14.

Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Akácz József s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró.

A kiadmány hitelélul:

írnok
MM